

کشورها تا چه اندازه برای به حداقل رساندن اثرات کوید-۱۹ بر فقیرترین اقشار جامعه و جلوگیری از تهیدستی آمادگی دارند؟^۱

انکشاف بشری

شاخص فقر چند بعدی = ۰.۳۲۸

پوشش تامین اجتماعی

۷۷.۵٪

رشد اقتصادی

برنامه‌های حمایت از فقرا دارای نواقص است

تغییر اجتماعی ترقی خواهانه

چند اقدام ناقص

قوی

رضایت‌بخش

ناکافی

سطح آمادگی پالیسی

کوید-۱۹ در افغانستان:^۲

۱۷۱،۶۷۳
موارد گزارش شده

۷،۵۲۴
فوتی گزارش شده

۱۰.۶۳٪
جمعیت کاملا واکسینه شده

بخش‌های قابل نگرانی

\$ اقتصادی

نرخ فقر از ۴۳.۷ درصد در خزان ۲۰۱۹ به ۵۱ درصد در بهار ۲۰۲۰ افزایش یافت.^۲ پیش‌بینی می‌شد نرخ فقر در طول سال ۲۰۲۰ بیشتر افزایش یابد. به علاوه، تازه‌ترین تخمین‌های UNDP نشان می‌دهد که تا اواسط سال ۲۰۲۲، ممکن است ۹۷ درصد جمعیت به دام فقر بیفتند.

افزایش فقر در کاهش شدید درآمدی که توسط خود افغان‌ها گزارش شده، نیز بازتاب یافته است. به عنوان مثال، تحلیل کمی داده‌های سروی نشان می‌دهد که، قبل از همه‌گیری کرونا بین اکتوبر ۲۰۱۹ تا مارچ ۲۰۲۰، ۶۱ تا ۶۲ درصد جمعیت وضعیت اقتصادی خود را در مقایسه با یک سال قبل از سروی، بدتر گفته‌اند. با این حال، از اپریل تا جون ۲۰۲۰، ۷۶ درصد جمعیت گفتند وضعیت اقتصادی آنها بدتر شده است، رقمی که از جولای تا سپتامبر ۲۰۲۰ به ۸۱٪ جمعیت افزایش یافت.^۴

بسته شدن بازار و اختلال در حمل و نقل به دلیل کوید-۱۹ منجر به کاهش درآمد دهاقین، کسب و کارهای کوچک، کارگران معاش بگیر و کارگران روزمزد شده است. پاسخ‌دهندگان این کاهش درآمد را به اختلالات گذشته در جریان کرونا به خاطر قرنطین و از آن زمان به بعد به کاهش تقاضا برای کالاها و خدمات به دلیل رکود گسترده اقتصادی نسبت داده‌اند.

پاسخ‌دهندگان به کمبود تقاضا برای کالاها به دلیل اختلال در بازارهای صادراتی، افزایش هزینه‌های کسب و کار مانند هزینه مصالح ساختمانی و کاهش تقاضا برای کار روزانه، اشاره کردند. کارگران معاش بگیر در بخش آموزش و تولید نیز گزارش دادند که شغل خود را در دوران قرنطینه‌های گذشته، از دست داده‌اند.

"هیچ تقاضایی برای انگور در بازار وجود ندارد. تاجران نمی‌توانند انگور را به هند و پاکستان صادر کنند. زمانی که بازار خوب بود، یک من (معادل ۴ کیلوگرم در ولایت هرات) کشمش بیش از ۵۰۰ افغانی (۵.۴۴ دلار آمریکایی) بود. این قیمت مبلغ خوبی به ما می‌داد. اما اکنون این پول را به دست نمی‌آوریم - قیمت به ۲۵۰ افغانی (۲.۷۲ دلار آمریکایی) کاهش یافته است." پاسخ دهنده مرد، ۳۰ ساله، دهات پشتون زرغون، هرات

"من شغل و معاشم را از دست دادم. من معلم قراردادی مکتب بودم. دیگر معاش نمی‌گیرم چون مکاتب به دلیل کرونا رخصت است." پاسخ دهنده زن، ۲۸ ساله، پشتون زرغون

"[پسر] من مشغول کارهای ساختمانی است [اما] در جریان قرنطین نمی‌توانست بیرون کار کند... او نتوانست به اندازه کافی درآمد داشته باشد تا برای ما پول بفرستد... بیشتر مردم بیکار هستند، زیرا دیگر مانند گذشته ساخت و ساز وجود ندارد. اگر به شهر بروند، آنجا هم به دلیل کرونا و ناامنی کار کافی نیست. دیگر سازمان‌های غیردولتی وجود ندارند که برای مردم در روستاها پروژه اجرا کنند." پاسخ دهنده زن، ۴۶ ساله، پشتون زرغون

«زمانی که محصولات خود را جمع‌آوری کردیم و به بازار بردیم، هیچ خریداری وجود نداشت. به دلیل قرنطین که دو بار در سال گذشته [۲۰۲۰] و یک بار امسال [۲۰۲۱] رخ داد نتوانستیم محصول خود را بفروشیم... این اتفاق بر معیشت ما تأثیر مالی دارد.»

پاسخ دهنده مرد، ۶۵ ساله، انجیل، هرات

«خانواده و همسایگان ما که در شرکت‌های تولیدی کار می‌کردند، شغل خود را از دست داده‌اند، زیرا کارخانه‌ها به دلیل کرونا رخصت شده بودند. در حالی که من بیکار هستم، پسر من نیز با از دست دادن شغلش بار اضافی می‌شود.»

پاسخ دهنده مرد، ۵۳ ساله، انجیل، هرات

یکی از پاسخ‌دهندگان که خانواده اش به شهر قندهار بیجا شده بود، بین تأثیر کوید-۱۹ در مناطق روستایی و شهری تمایز قائل شد، به ویژه از نظر تأثیر اقدامات مهار ویروس بر توانایی کسب درآمد در مناطق شهری.

"زمانی که ما در ولسوالی خود بودیم، مردم کوید-۱۹ را مانعی برای خانواده، معیشت و کار روزانه [خود] نمی دانستند. ما در منطقه خود قرنطین نداشتیم و میزان مرگ و میر در منطقه ما نیز ناچیز بود. از طرفی، مردم در شهر قندهار بستگان خود را از دست دادند، با قرنطین مواجه شدند و در طول روز قادر به کار نبودند." پاسخ دهنده مرد، ۲۶ ساله، شهر قندهار

افزایش قیمت کالاهای اصلی، به خصوص مواد غذایی، مواد زراعتی و سوخت، از بزرگ‌ترین نگرانی‌های فوری مردم است. بسیاری از پاسخ‌دهندگان معتقدند که این افزایش قیمت‌ها اصولاً ناشی از تعطیلی بازار و اختلالات حمل‌ونقل به دلیل کوید-۱۹ در اوایل همه‌گیری بوده است، اما درگیری و بی‌ثباتی اخیر (به بخش زیر مراجعه کنید) به ادامه افزایش [قیمت‌ها] نسبت داده شده است.

"قیمت همه مواد خوراکی افزایش یافته است. قبل از کوید-۱۹ می‌توانستیم ۱۰ لیتر روغن خوراکی را به قیمت ۶۰۰-۷۰۰ افغانی (۷.۶۲-۶.۵۳ دالر) بخریم. اکنون قیمت همین روغن خوراکی بیش از ۱۱۰۰ افغانی (۱۱.۹۷ دالر) است. علاوه بر این، قیمت یک لیتر تیل ۲۵ تا ۳۰ افغانی (۰.۳۲-۰.۲۷ دالر) بود. پس از شروع کوید-۱۹، این رقم به ۵۷ افغانی (۰.۶۲ دالر) رسیده است. وقتی از دوکان داران سوال می‌کنم که چرا اینقدر گران است، می‌گویند سرحدات بسته است. حمل و نقل بین کشورها وجود ندارد و این بر واردات و صادرات تأثیر گذاشته است."

پاسخ دهنده مرد، ۵۳ ساله، پشتون زرغون

"یک بوجی کود سیاه که ۲,۱۰۰ افغانی (۲۲,۸۶ دالر) بود، اکنون ۴,۰۰۰ افغانی (۴۳,۵۴ دالر) قیمت دارد. من دو هفته پیش کود سفید را به قیمت ۱,۱۲۰ افغانی (۱۲.۱۹ دالر) خریدم، اما اکنون به ۱,۷۱۰ افغانی (۱۸,۶۱ دالر) رسیده است." پاسخ دهنده مرد، ۵۳ ساله، انجیل

همانند شرایط اقتصادی، در زمینه امنیت غذایی هم تجارب متفاوتی وجود داشت.

+

اکثر پاسخ‌دهندگان گزارش می‌دهند که مستقیماً تحت تأثیر عفونت کوید-۱۹ قرار گرفته‌اند، یا خودشان یا اعضای خانواده و سایر بستگان نزدیک شان مبتلا شده‌اند. اثرات صحتی این عفونت‌ها متفاوت بوده است، از علائم خفیف که بدون تداوی گذشته است تا سطح کشنده. گفته شده است دسترسی به امکانات صحتی وسیع بوده است، اگرچه هزینه‌های تداوی و اختلال در حمل و نقل، بر افرادی که به دنبال تداوی اند تأثیر گذاشته است.

«فعالیت‌های [کارگری] عمدتاً متوقف شده است. مواد و کالاها [برای فعالیت‌های کارگری] به دلیل بسته بودن سرحدات گران شد. کار در مراکز ساختمانی متوقف شده است. سازنده نمی‌تواند کارگر روزمزد بگیرد، در نتیجه دستمزد روزانه کاهش یافته است.»

پاسخ دهنده مرد، ۶۵ ساله، انجیل

«به دلیل کرونا، برخی از کالاهای وارداتی با بسته شدن سرحدات گران شد، موادی مانند کود کیمیاوی. تخم برای کشت [نیز] گران شده‌اند... مصارف ما افزایش یافته است، باید غذای بیشتری تهیه کنیم، و برای تداوی بیماری و مرض هم باید پول خرج کنیم.»

پاسخ دهنده زن، ۱۹ ساله، انجیل

«از زمان شروع کوید، قیمت کالاها افزایش یافته است. در گذشته، من یک قوطی روغن خوراکی را به قیمت ۱۲۰۰ افغانی (۱۳.۰۶ دالر) می‌خریدم، اما اکنون همان قوطی ۲۴۰۰ افغانی (۲۶.۱۲ دالر) است. وقتی همه چیز گران می‌شود، زندگی با درآمدی که مردم دارند دشوار است. خوشبختانه قیمت گندم و آرد هنوز تغییر نکرده است.»

پاسخ دهنده مرد، ۵۳ ساله، دند، قندهار

تدابیر حکومت برای مهار

کوید-۱۹ در شرایط قبل از ۱۵ اگست ۲۰۲۱، کل سیستم حکومتداری در افغانستان را کاملاً تحت تأثیر قرار داده است. کوید-۱۹ مستقیماً بر کسب و کارها، بازار کار، و سیستم‌های صحتی و حمل و نقل تأثیر گذاشته است. این کشور بین ۲۸ مارچ تا ۹ می ۲۰۲۰ قرنطینه شد. تمام مکاتب و مکان‌های تجمع مانند هتل‌ها، پارک‌ها، مارکیت‌ها، بازارهای محلی، سالون‌های عروسی و رستوران‌ها بسته شدند.

دولت اولین شفاخانه کووید-۱۹ را ظرف ۲۰ روز در ولایت هرات ساخت. این ابتکار به مناطق دیگر از جمله قندهار، بدخشان، ننگرهار و دیگر شهرهای کلیدی توسعه یافت و به دنبال آن تأسیسات تولید اکسیجن در مناطق و ولایات مختلف راه‌اندازی شد. در ولایت‌هایی مانند قندهار و هرات، دولت مرکز تشخیص عودت‌کنندگان و مهاجران از ایران و پاکستان را ایجاد کرد، یک تیم واکنش سریع تشکیل داد، ذخیره‌گاه ماسک، دستکش، صابون و بسته‌های ضد عفونی را در مناطق دارای ارقام بلند کوید-۱۹ ایجاد کرد. بر اساس گزارش‌ها، بسیاری از شفاخانه‌های تداوی کوید-۱۹ در کابل و ولایات به دلیل کمبود تجهیزات/منابع بسته شده‌اند. از ۳۷ مرکز تداوی کوید-۱۹، ۳۲ مرکز اکنون بسته هستند.

این اقدامات پیشگیرانه در زمان جمع‌آوری داده‌ها (جون ۲۰۲۱) جریان داشت و مردم از نهادهای مختلف دولتی کمک‌های نقدی و غیرنقدی دریافت می‌کردند. مردم همچنان دور اول و دوم واکسن خود را دریافت می‌کردند، اگرچه تقاضا برای واکسیناسیون بیشتر از میزان عرضه است.

دو انتقاد کلیدی از واکنش دولت به کوید-۱۹ وجود دارد: فساد پراکنده در فرآیند تدارکات مراکز پاسخگویی به کوید-۱۹ مانند خرید دستگاه تنفس مصنوعی و استفاده از فعالیت‌های مبارزه با کوید-۱۹ به عنوان ابزاری سیاسی برای کسب محبوبیت و پشتیبانی. به عنوان مثال، برنامه کمک‌رسانی به کووید-۱۹ برای جوامع و خانوارهای افغان (REACH) که توسط بانک جهانی تمویل می‌شود، و به دست‌خوار ملی نیز معروف است، در جنوری ۲۰۲۱ به دلیل "عدم هماهنگی" با طالبان و اطمینان از اینکه "منابع غارت نمی‌شود و به دست نیازمندان می‌رسد"، در چندین ولایت توسط طالبان متوقف شد.

بسیاری از پاسخ‌دهندگان به دنبال تداوی بودند، اگرچه بیشتر آنها بر تأثیر هزینه‌های تداوی بر امنیت اقتصادی خانواده‌های شان و همچنین از دست رفتن زمان اشتغال و کار روزانه تأکید داشتند. یکی از پاسخ‌دهندگان گفت به دلیل اطلاعات نادرست در مورد خطرات حضور در مرکز صحتی کوید-۱۹، از تداوی اجتناب کرد.

"ما با ترس از کرونا زندگی می‌کنیم. پسر پارسال مریض شد ولی خوشبختانه زود خوب شد. من هم پارسال کرونا گرفتم. خدا را شکر شفا پیدا کردم و بهتر شدم. پسر دوم هم مریض شد، از ایران رد مرز شده بود. مردم می‌گفتند او هم به کرونا مبتلا شده است، اما وضعیت سلامتی او از ما بدتر بود. عروسم پارسال به کرونا مبتلا شد و داکتر مقداری دوا به او داد و حالش بهتر شد." پاسخ دهنده زن، ۵۶ ساله، پشتون زرغون

"وضعیت مالی ما از زمان شروع کوید-۱۹ بدتر شده است. من و مادرم و همسر مریض شدیم، پول نداشتیم آنها را نزد داکتر ببرم... دلیل دیگری که مادرم را نزد داکتر نبردم این بود که شایعات زیادی می‌شنیدم که اگر فردی مبتلا به کوید-۱۹ باشد و او را نزد داکتر ببرید، یک پیچکاری تزریقی می‌کنند تا مریض را بکشند و تعداد افراد مرده ناشی از کوید-۱۹ افزایش یابد. بنابراین جرات نکردم مادرم را نزد داکتر ببرم. من هم ۱۵ روز مریض بودم. چون پول نداشتیم به داکتر مراجعه نکردم." پاسخ دهنده مرد، ۲۵ ساله، انجیل

برخی از پاسخ‌دهندگان گفتند نسبت به وجود کوید-۱۹ در مناطق شان نگران نیستند یا به آن باور ندارند، هرچند نشانه‌هایی از وجود این بیماری دیده می‌شود.

"مردم روستای ما کوید-۱۹ را یک مسئله جدی نمی‌دانند. با اینکه اکثر مردم روستای ما مریض بودند، فکر می‌کردند زکام یا تب دارند. ما در دوره کوید-۱۹ چند نفر را در روستای خود از دست دادیم. اینکه آنها به کوید-۱۹ مبتلا بودند، تأیید نشد." پاسخ دهنده مرد، ۶۵ ساله، انجیل

"ما در روستای خود کسانی را داشتیم که به وضوح می‌گفتند کووید-۱۹ نمی‌تواند به ما سرایت کند. آنها به فاصله اجتماعی، شستن دست‌ها و غیره اهمیت نمی‌دادند. بنابراین، پس از یک یا دو هفته، همه اهالی روستای ما از جمله خانواده من به کوید-۱۹ مبتلا شدند. خوشبختانه آنها بهبود یافتند و به داکتر مراجعه نکردند. ما آزمایش کوید-۱۹ ندادیم، اما تب و دردی که در بدن مان داشتیم، درد زکام نبود. ما مطمئن بودیم که مبتلا به کوید-۱۹ هستیم." پاسخ دهنده مرد، ۵۳ ساله، پشتون زرغون

«با توجه به علائم و نشانه‌ها، پنج نفر از اعضای خانواده ما مبتلا به کوید-۱۹ بودند، از جمله همسر، دو پسر

و همسران آنها. من برای هر کدام آنها ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ افغانی (۱۰۰۰ تا ۲۱۰۰۰۰۰۰ دلار) خرج کرده‌ام؛ با این حال، همسر به شدت مریض بود و من حدود ۵۰۰۰ افغانی (۵۴۰۰۰۰ دلار) برای تداوی او مصرف کردم. این مصارف بر منبع درآمد و وضعیت اقتصادی خانوار ما تأثیر می‌گذارد.»

پاسخ دهنده مرد، ۶۵ ساله، انجیل

«[همه] پنج نفر اعضای خانواده من به کرونا مبتلا شده بودند. هیچ‌کس بدون کرونا نماند. ما بیش از یک بار پیش داکتر ترفتم و در خانه خود تحت معالجه قرار گرفتیم... من ۲۰،۰۰۰ افغانی (۲۱۷۰۰۰۰ دلار) برای تداوی مان هزینه کرده‌ام. نصف آن مقدار پول را داشتیم و بقیه را از همسایه‌های مان قرض گرفته‌ام.»

پاسخ دهنده مرد، ۵۳ ساله، انجیل

گروه‌های در معرض خطر

فقیرترین خانوارها

استراتژی‌های مقابله‌ای که هر روز بیشتر تحت فشار قرار می‌گیرند و قرض‌های اضافی

خانوارهای بیجا شده

نابودی معیشت و استراتژی‌های محدود برای مقابله

کارگران مهاجر

کارگران مهاجر از ایران اخراج شدند، و منابع درآمدی شان را از دست دادند

امنیت غذایی

افغانستان قبل از کوید-۱۹ به دلیل سال‌های طولانی درگیری و خشک‌سالی شدید، از امنیت غذایی برخوردار نبود. اثرات کوید-۱۹ وضعیت بسیاری از خانوارهای فقیر روستایی و شهری را بدتر کرده است. تحلیل کمی داده‌های سروی در سراسر کشور نشان می‌دهد که ۶۹ درصد خانوارها قبل از کوید-۱۹ (اکتوبر ۲۰۱۹ تا مارچ ۲۰۲۰) نگران نداشتن غذای کافی برای خوردن بودند، این رقم در ماه‌های اولیه همه‌گیری (اپریل تا سپتامبر ۲۰۲۰) به ۷۶ درصد افزایش یافت. تعداد بیشتری از خانوارها در طول همین دوره‌ی همه‌گیری گزارش دادند که در مقایسه با ماه‌های قبل کمتر غذا می‌خورند، وعده‌های غذایی را حذف می‌کنند، انواع غذای کمتری می‌خورند، و عوامل مختلف دیگری که منعکس‌کننده افزایش ناامنی غذایی آنهاست.^۶

اکثر پاسخ‌دهندگان تغییرات اندکی را در امنیت غذایی خانوار شان گزارش کردند، با این حال، شمار کمتری گفتند که در نتیجه کوید-۱۹ با ناامنی غذایی شدیدتر روبرو شده‌اند. آن دسته از خانوارهایی که تغییرات اندک یا عدم تغییر را گزارش می‌کنند، ممکن است ناامنی غذایی را عادی سازی کرده باشند.

"قبل از کوید-۱۹ ما در هفته دو یا سه بار گوشت مصرف می‌کردیم. اکنون هر دو هفته یک بار یا هر هفته یک بار مصرف می‌کنیم." پاسخ دهنده مرد، ۶۵ ساله، انجیل

انسجام اجتماعی

چندین پاسخ دهنده نسبت به اثرات غیرمستقیم بحران کوید-۱۹ بر دینامیک خانوار، روابط اجتماعی و انسجام گسترده‌تر اجتماعی ابراز نگرانی کردند. فشارهای ناشی از محدودیت رفت و آمد و کمبود فرصت‌های معیشتی که بسیاری را در خانه‌ها محبوس کرده و در کسب درآمد با مشکل مواجه کرده است، روی روابط تأثیر گذاشته و به درگیری‌های بین‌فردی منجر شده است. کسانی که به دلیل بی‌ثباتی، درگیری‌ها و بلایای اقلیمی آواره شده‌اند نیز گزارش داده‌اند که شبکه‌های حمایت اجتماعی خود را از دست داده‌اند و به دلیل فشارهای معیشتی روزانه، روابط شان آسیب دیده‌اند. در واقع، تحلیل کمی داده‌های سروی در سراسر کشور نشان می‌دهد که در مقایسه با نیم سال قبل از همه‌گیری، خانوارهای کمتری توانسته‌اند برای برخورد با شوک‌های منفی در طول ماه‌های همه‌گیری بین اپریل تا سپتامبر ۲۰۲۰، به کمک دیگران اتکا کنند.^۷

"[کویید-۱۹] زندگی ما را نابود کرده است. تمام زندگی ما را خراب کرد. از خانه خود بیرون نشوید. دنبال کار یا دیگر مسائل زندگی نروید. به مجالس و مهمانی نروید. [زندگی ما را] کاملاً فرو پاشانده و فلج کرده است." پاسخ دهنده مرد، ۵۳ ساله، انجیل

"زمانی که مردان در خانه بیکار هستند، تحمل همه چیز مانند سر و صدای اطفال و غیره برای شان دشوار است. بنابراین، این امر باعث ایجاد اختلافات خانوادگی زیادی شده و خشونت خانوادگی افزایش یافته است." پاسخ دهنده زن، ۲۸ ساله، پشتون زرغون

نظرات پاسخ‌دهندگان در مورد نگرانی‌های مرتبط با کویید-۱۹

«مردم قبلاً پنج شب در هفته برنج می‌خوردند، اما فعلاً اصلاً نمی‌توانند برنج بخورند. گوشت که اصلاً قابل ذکر نیست، من افرادی را می‌شناسم که در یک ماه نمی‌توانند گوشت مصرف کنند. مراسم عروسی و فاتحه‌خوانی تنها زمانی است که مردم می‌توانند مقداری برنج و گوشت بخورند تا انرژی بگیرند. راه دیگری وجود ندارد.»

پاسخ دهنده مرد، ۵۳ ساله، انجیل

«هر روز، صبح زود از خانه بیرون می‌رویم تا کار روزمزد پیدا کنیم. گاهی اوقات می‌توانیم کار پیدا کنیم، بیشتر اوقات، نمی‌توانیم.»

آزادی خود را از دست دادیم و وقت آزاد برای گپ زدن با دوستان خود نداریم. روابط اجتماعی ما در حال ضعیف شدن است. بنابراین، ما اینجا در قندهار مردم را نمی‌شناسیم.»

پاسخ دهنده مرد، ۲۴ ساله، شهر قندهار

ما چند سال پیش با خشک‌سالی مواجه بودیم، اما به اندازه امروز بد نبود. سیل [هم] آمد و مزارع را ویران کرد. بادنجان رومی کشت می‌کردیم اما امسال در اثر سیل از بین رفت... زیر گل و لای شد.

به دلیل سیل، ما نتوانستیم محصول خوبی از مزارع خود داشته باشیم.»

پاسخ دهنده زن، ۵۶ ساله، پشتون زرغون

«امسال با بحران‌ها و مشکلات مالی زیادی مواجه شدیم. هر سال یک سیل داریم اما امسال سیل در زمان نامناسبی آمد و محصول ما را از بین برد.»

پاسخ دهنده مرد، ۶۵ ساله، انجیل

«برخی گندم و جواری می‌کارند و برخی دیگر گندم و ریحان می‌کارند. سال گذشته در بند دهله (بندی که شهر قندهار و ارغنداب و ولسوالی دند را آبیاری می‌کند) آب نبود و از انرژی آفتابی برای آبیاری زمین خود استفاده کردیم.»

پاسخ دهنده مرد، ۵۳ ساله، دند

سایر نگرانی‌های مرتبط با کویید-۱۹

تغییرات اقلیمی: بر اساس گزارش ارزیابی تخنیکی برنامه محیط زیست سازمان ملل از آسیب پذیری و سازگاری افغانستان، این کشور به دلیل "وابستگی زیاد جمعیت آن به معیشت زراعتی، محیط زیست شکننده، انکشاف اندک اجتماعی-اقتصادی، وفور مخاطرات طبیعی و بیش از چهار دهه درگیری" یکی از آسیب پذیرترین کشورها در برابر تغییرات اقلیمی است. درست قبل از همه‌گیری، خشک‌سالی اخیر در سال‌های ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ بیش از ۴۰۰'۰۰۰ نفر را در کشور آواره کرد، در کنار سیل‌های ناگهانی در سال ۲۰۱۹ که ۴۲'۰۰۰ نفر دیگر را آواره کرد. پاسخ‌دهندگان، خصوصاً کسانی که در مناطق روستایی وابسته به زراعت هستند، سیل و خشک‌سالی اخیر را تهدید اصلی برای رفاه خانوارهای شان می‌دانند. بسیاری از پاسخ‌دهندگان یادآوری کردند که تأثیرات سیل در دو سال گذشته بدتر شده است.

"سیل سال گذشته مزارع ما را به شدت ویران کرد. امسال هم سیل آمد و بخش‌هایی از مزارع ما را از بین برد. این اتفاق تأثیر زیادی بر محصولات ما داشت." پاسخ دهنده مرد، ۴۲ ساله، پشتون زرغون

علاوه بر این، در تحلیل کمی داده‌های سروی سال ۲۰۲۰/۲۰۱۹، شوک‌های ناشی از آفات (مانند خشک‌سالی، سیل)، زراعت یا قیمت مواد غذایی/مزرعه با احتمال بیشتری از فقر و کاهش رفاه، به‌ویژه در طول تابستان ۲۰۲۰ مرتبط دانسته شد.^۸

بی‌ثباتی سیاسی و ناامنی: ناامنی و منازعات طولانی مدت در مناطق شامل نمونه از جدی‌ترین نگرانی خانوارها بود. بسیاری از پاسخ‌دهندگان شخصاً با از دست دادن یک یا چند عضو خانواده، مختل شدن معیشت یا آواره شدن تحت تأثیر قرار گرفته‌اند. تقریباً همه پاسخ‌دهندگان وجود اثرات غیرمستقیم در عرصه روابط اجتماعی، دسترسی به خدمات و پشتیبانی و کاهش استراتژی‌های مقابله‌ای را گزارش کردند.

لازم به ذکر است که مصاحبه‌ها بلافاصله قبل از تسلط اخیر طالبان و خروج بازیگران بین‌المللی صورت گرفته بود. بنابراین، یافته‌های گزارش، تغییرات پس از این رویدادهای بزرگ را بازتاب نمی‌دهد. جمع‌آوری داده‌ها در قندهار در ماه جون و در هرات در ماه جولای ۲۰۲۱ انجام شد. زمانی که طالبان کنترل سرحدات اسلام قلعه و تورغندی و پشتون زرغون در هرات را به دست گرفتند، تیم تحقیق در ولایت هرات بودند.

"دزدانی وجود دارند که جلوی مردم را می‌گیرند و تلفن‌های همراه شان را که ممکن است ۶۰۰۰ افغانی (۳۲، ۶۵ دلار) قیمت داشته باشد، یا حتی موتور سیکلت مردم را، می‌گیرند. چنین حوادثی زیاد اتفاق می‌افتد. وضعیت امنیتی تأثیر زیادی بر ده‌ها قین و همه مردم دارد. در نتیجه، بر درآمد و معیشت ما تأثیر گذاشته است." پاسخ دهنده مرد، ۶۵ ساله، انجیل

در تحلیل کمی داده‌های سروی سال ۲۰۲۰/۲۰۱۹، ناامنی و بیجاشدگی با احتمال بیشتر فقر و کاهش رفاه همراه بود. این احتمال به‌ویژه در طول تابستان (جولای تا سپتامبر) ۲۰۲۰ بالا بود.^۹

استراتژی‌های مقابله

تحلیل کمی داده‌های سروی سال ۲۰۲۰/۲۰۱۹ به طیفی از استراتژی‌های مقابله‌ای در پاسخ به شوک‌های منفی اشاره می‌کند که خانوارها آن را تجربه کرده‌اند. از بین استراتژی‌های مقابله‌ای فعال ثبت شده، استراتژی اصلی بیش از نیمی از خانوارهایی که با شوک مواجه‌اند، کاهش مخارج بوده. خانوارها همچنین به مقدار کمتر یا کیفیت پایین‌تر غذا اتکا کرده‌اند. علاوه بر این، در طول ماه‌های سروی همزمان با کویید-۱۹ (اپریل تا سپتامبر ۲۰۲۰)، این استراتژی‌ها در مقایسه با ماه‌های قبل از همه‌گیری، شایع‌تر بودند. سایر استراتژی‌های مقابله‌ای که از داده‌های کیفی به دست می‌آیند در زیر بررسی شده‌اند.^{۱۰}

قرض و بدهی بلندمدت: بسیاری از پاسخ‌دهندگان گفته‌اند از طریق استقراض با از دست رفتن درآمد، افزایش هزینه‌های کالاهای اساسی، هزینه‌های صحتی و سایر هزینه‌های عمده - مانند هزینه‌های جهیزیه و عروسی - مقابله می‌کنند. تحلیل کمی داده‌های سروی نشان می‌دهد که اتکا به اعتبار یا قرض قبل از کرونا و در زمان کرونا نسبتاً ثابت بوده است. داده‌های کیفی حکایت از آن دارد که کسانی که قرض گرفته‌اند، گفته‌اند در بازپرداخت این قرض‌ها دچار مشکل‌اند و در معرض خطر قرضداری بلندمدت قرار دارند.

"من از اقوام و همسایگان قرض می‌گیرم تا مخارج روزانه مانند غذا یا سایر نیازهای ضروری را تامین کنم. من قرض می‌گیرم تا در مواقعی که نیاز دارم، مواد غذایی بخرم. هر وقت اعضای خانواده‌ام مریض می‌شوند و باید به داکتر مراجعه کنند، قرض می‌گیرم." پاسخ دهنده زن، ۴۶ ساله، پشتون زرغون

"در این روستا هیچکس نیست که در این شرایط قرض‌دار نشده باشد. یا پول ندارد یا برای نیازهای روزانه کمبود دارد. از همسایه خود قرض گرفتند تا بعداً بازپرداخت کنند. اگر این خشک‌سالی و کرونا ادامه پیدا کند، چاره‌ای جز این نداریم که تمام زندگی‌ام را با قرض بگذرانم." پاسخ دهنده مرد، ۵۳ ساله، انجیل

بیجاشدگی، مهاجرت و حواله: مرکز نظارت بر بیجاشدگی داخلی می‌گوید: "افغانستان با یکی از حادثترین بحران‌های بیجاشدگی داخلی در جهان مواجه است، زیرا از درگیری‌ها و ناامنی‌های طولانی‌مدت و همچنین بلایای مکرر از جمله خشک‌سالی، سیل، طوفان و زلزله رنج می‌برد. بیجا شدن برای بسیاری از افغان‌ها به یک استراتژی رایج مقابله تبدیل شده است و در برخی موارد، ویژگی اجتناب‌ناپذیر زندگی چندین نسل است. بیش از ۴۰۴'۰۰۰ مورد بیجاشدگی جدید بر اثر درگیری و خشونت در سال ۲۰۲۰ ثبت شده است و در نتیجه تا پایان سال ۳.۵ میلیون نفر در داخل کشور بیجا شده‌اند. این رقم اخیر نسبت به سال ۲۰۱۹، ۱۸ درصد افزایش یافته و بالاترین رقم در بیش از یک دهه گذشته است."

"زمانی که جنگ بین دولت و طالبان آغاز شد، آنها شروع به گلوله باران یکدیگر کردند. به دلیل تیراندازی در روستای ما، ۱۱ نفر کشته شده‌اند. در این میان، سه طفل نیز مجروح شدند. بعد از این واقعه تصمیم گرفتیم به شهر قندهار بروم. زمانی که من از قندهار آواره شدم، خانه‌ای برای زندگی نداشتیم، سپس یکی از وابستگان ما برای ما جایی پیدا کرد و از سه ماه گذشته تا کنون اینجا زندگی می‌کنیم." پاسخ دهنده مرد، ۲۵ ساله، شهر قندهار

"به محض شروع جنگ، مردم خانه و روستای خود را ترک کردند. هشتاد درصد مردم به ولایات و ولسوالی‌های دیگر آواره شده‌اند. تنها ۲۰ درصد مردم باقی مانده‌اند. کسانی که نمی‌توانند جایی بروند و وسایل و امکانات حرکتی ندارند، همانجا می‌مانند." پاسخ دهنده مرد، ۲۷ ساله، انجیل

مهاجرت به ایران برای کسب درآمد نیز توسط بسیاری از خانوارها به عنوان یک راهبرد متداول مقابله‌ای به کار گرفته شده است، اگرچه اشاره شد که این امر به دلیل بسته شدن مرزها به خاطر کوید-۱۹، دشوارتر شده است.

"ما به جز دهقانی، کار دیگری نداریم. روستای ما روستای کوچکی است - ۶۰ تا ۷۰ نفر از روستای ما به ایران مهاجرت کرده‌اند. برای کار به آنجا رفتند. بیشتر آنها کسانی هستند که سرپرست خانواده هستند یا باید توانانه خود را بپردازند." پاسخ دهنده مرد، ۶۵ ساله، انجیل

"یکی از پسرانم در ایران است، حدود یک سال شده است. او به صورت قانونی با پاسپورت رفت، چون مرز بسته بود، مجبور شد آنجا بماند. به‌طور غیرقانونی در آنجا زندگی می‌کند، زیرا پاسپورتش دیگر اعتبار ندارد." پاسخ دهنده زن، ۴۰ ساله، پشتون زرغون

به‌طور عموم، حواله‌ها هم در طول همه‌گیری کاهش یافت، چیزی که منعکس‌کننده کاهش مهاجرت است. در حالی که پول‌های ارسالی در سال ۲۰۱۹ به ۸۲۸.۶ میلیون دالر رسید، در سال ۲۰۲۰ به ۷۸۸.۹ میلیون دالر کاهش یافت.

کمک دولت، سازمان‌های غیردولتی و طالبان: برای غلبه بر و کاهش مشکلات اقتصادی کوید-۱۹، دولت افغانستان مجموعه‌ای از برنامه‌های کمکی را اجرا کرد که در آن افراد آسیب‌پذیر را شناسایی و به آنها پول نقد توزیع می‌کردند. با حمایت سایر شرکای بین‌المللی مانند برنامه جهانی غذا، کمک‌های غذایی مانند آرد، نان، گندم و عدس بین افرادی که در معرض مشکلات اقتصادی قرار داشتند، توزیع شد. شبکه‌های اجتماعی، تاجران محلی، صاحبان کسب و کار و سایر افراد ثروتمند نیز از کسانی که شغل یا منابع درآمد خود را از دست داده بودند حمایت کردند.

علی‌رغم گزارشاتی مبنی بر شیوع این برنامه‌ها، تعداد کمی از پاسخ‌دهندگان گفتند که در طول بحران کوید-۱۹ کمک رسمی دریافت کرده‌اند، به جز تعداد اندک جیره غذایی و پرداخت نقدی یکباره. اکثر

نظرات پاسخ‌دهندگان در مورد نگرانی‌های مرتبط با کوید-۱۹

"بزرگترین مشکل ما این است که کرونا و ناامنی هر دو با هم یکجا آمد. [شوهرم] علاوه بر معلمی و باغبانی، می‌توانست در گنج [جایی که مردم هفته یک یا دو بار برای تجارت کالا دور هم جمع می‌شوند] تجارت کند.

فعال مردم نمی‌توانند به گنج بروند زیرا منطقه ما ناامن است و جنگ در اطراف آنجا جریان دارد. گاهی اتفاق می‌افتد که ما هفته‌ها به دلیل جنگ نمی‌توانیم از خانه خود خارج شویم."

پاسخ دهنده زن، ۲۸ ساله، پشتون زرغون

"در چند هفته گذشته، طالبان کانالی را که از بند منشعب شده بود، بستند. در نتیجه اکثر دهاقین و باغداران از این موضوع شکایت داشتند و نگران بودند که اگر باغ خود را آبیاری نکنند ممکن است آن را از دست بدهند. پس از درخواست‌های زیاد مردم محل، طالبان دیروز آب را رها کردند و دیشب زمین خود را آبیاری کردیم."

پاسخ دهنده مرد، ۵۳ ساله، دند

"جنگ، ناامنی و خشک‌سالی وجود دارد و ما نتوانستیم در زمین خود کار کنیم. در نتیجه تصمیم گرفتیم به شهر قندهار بیاییم. من کارگر روزمزد هستم. اما بازار کار در سال گذشته بسیار ضعیف بوده است و فعلاً نمی‌توانم کار پیدا کنم. من معمولاً در بخش ساخت و ساز کار می‌کنم. اما بازار ساخت و ساز را کد است و کوید-۱۹ هم این بازار را محدود کرد."

پاسخ دهنده مرد، ۵۰ ساله، شهر قندهار

"اول در ماه میزان برادرم را کشتند و بعد از ۳۵ روز پدرم را کشتند. وقتی پدر و برادرم زنده بودند، درآمد داشتند. برادرم نظامی بود و معاش داشت. پدرم در باغ خود ما کار می‌کرد. درآمد داشت. ما دو منبع درآمد خانواده خود را از دست داده‌ایم."

پاسخ دهنده مرد، ۵۳ ساله، دند

یادداشت‌های پایانی

۱. اطلاعات بیشتر در باره شاخص CPAN در زمینه آمادگی پالیسی برای محو فقر.
۲. داشبوردها پوهنتون جانز هاپکینز برای پیگیری کوید-۱۹، تا تاریخ ۲۹ نوامبر ۲۰۲۱
۳. اداره ملی احصائیه و معلومات، (۲۰۲۱) سروی ۲۰۲۰/۲۰۱۹ درآمد، مصرف و نیروی کار
۴. دیواکار، ۲۰۲۲، منتشر نشده، بر اساس تحلیل داده‌های سروی درآمد، مصرف و نیروی کار
۵. همه اسعار به تاریخ ۱۸ فبروری ۲۰۲۲ با استفاده از وبسایت www.xe.com به دالر آمریکایی تبدیل شد.
۶. دیواکار، ۲۰۲۲، منتشر نشده، بر اساس تحلیل داده‌های سروی درآمد، مصرف و نیروی کار
۷. دیواکار، ۲۰۲۲، منتشر نشده، بر اساس تحلیل داده‌های سروی درآمد، مصرف و نیروی کار
۸. دیواکار، ۲۰۲۲، منتشر نشده
۹. دیواکار، ۲۰۲۲، منتشر نشده
۱۰. دیواکار، ۲۰۲۲، منتشر نشده، بر اساس تحلیل داده‌های سروی درآمد، مصرف و نیروی کار

Covid Collective با حمایت دفتر مشترک المنافع و توسعه خارجی بریتانیا (FCDO)، در انستیتوت مطالعات انکشافی (IDS) مستقر است. این موسسه زمینه اشتراک سازمان‌های متخصص تحقیقاتی همکار مستقر در بریتانیا و جنوب را فراهم میسازد و برای آگاهی بخشی به روند تصمیم‌گیری درباره برخی از مهمترین چالش‌های انکشافی مرتبط با کوید-۱۹ پاسخ سریع تحقیقی از منظر علوم اجتماعی ارائه می‌دهد.

پاسخ‌دهندگان گفتند که توزیع کمک به خانوارهای نیازمند بسیار ناشفاف بوده و تا حد زیادی به روابط با رهبران محلی بستگی دارد.

"نه، ما هیچ کمکی دریافت نکردیم. فقط یک بار برای ما یک کارتن صابون فرستادند تا در خانه توزیع کنیم." پاسخ دهنده مرد، ۶۵ ساله، انجیل

"امام مسجد ما نام ما را نوشت. بعد از مدتی با امام مسجد تماس گرفتند و رفتند و بسته کمک را گرفتند. بار اول، مواد غذایی (یک گونی آرد، روغن و سایر مواد غذایی) و بار دوم، ۳۰۰۰ افغانی (۳۲.۶۶ دالر) دریافت کردم. روزی سه قرص نان هم به مدت یک هفته دریافت کردم." پاسخ دهنده مرد، ۴۲ ساله، دند

"ملک (رئیس دهکده) ما کشته شد و ملک جدید چندان فعال نیست. ملک‌ها در [گرفتن] این بسته‌های کمکی نقش حیاتی دارند. اگر ملک فعالی داشته باشیم، برای اهالی روستایش حمایت یا کمک پیدا می‌کند. دلایل این است که باید هر روز یا دو بار در هفته به دفتر ولسوال مراجعه کند و اطلاعات مربوط به کمک و سایر حمایت‌ها را بیابد. ملک سابق ما در این کار بسیار فعال بود. وقتی از دنیا رفت، هیچ کمکی دریافت نکردیم." پاسخ دهنده مرد، ۵۳ ساله، دند

روش‌شناسی

بولتن‌های دیدبان فقر ناشی از کوید-۱۹ شبکه مشاوره‌ای فقر مزمن (CPAN)، با استفاده از ترکیبی از داده‌های کیفی دسته اول از تعداد اندکی از افراد آسیب دیده در هر کشور، مصاحبه با رهبران محلی و بازیگران انکشافی محل، و داده‌های ثانوی از مجموعه‌ای از منابع منتشر شده قابل دسترس، گردآوری می‌شود. مصاحبه‌ها و بحث‌های گروهی متمرکز برای این بولتن بین ماه جون تا جولای ۲۰۲۱ در مناطق روستایی و شهری در شهر قندهار و ولسوالی دند ولایت قندهار و شهر هرات، و ولسوالی‌های پشتون زرغون و انجیل ولایت هرات انجام شد. تحلیل کمی بر اساس سروی ۲۰۲۰/۲۰۱۹ درآمد، مصرف و نیروی کار اداره ملی احصائیه و معلومات انجام شد. جزئیات بیشتر در مورد نمونه‌گیری و روش‌شناسی این بولتن را می‌توانید در اینجا بیابید.

برای اطلاعات بیشتر به این آدرس مراجعه کنید: www.chronicpovertynetwork.org/covid-19

نظریات ارائه شده در این تحقیق مربوط به نویسنده می‌باشد و لزوماً منعکس کننده نظریات واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان و دیگر نهادهای همکار نمی‌باشد.

کد نشریه: ۵۲۲۰۲

مترجم: عزیزالله اسفندیاری

